

TALE

Samråd Q-R

18. marts 2021

J.nr. 2021-2623

Center for Arbejdsmarkedspolitik
II
EAS/LAI

Minister- og Ledelsessekretariatet
MRU

Samrådsspørgsmål Q

Det er nu halvandet år siden, at regeringens idé om 37 timers beskæftigelse for indvandrere og andre udlændinge med integrationsbehov blev præsenteret. Vil ministeren oplyse, om regeringen forventer at indkalde til Folketingets partier til drøftelser af regeringens idé om 37 timers beskæftigelse for udlændinge i 2021? Og hvis ikke i indeværende år, hvornår påtænker ministeren så at indkalde til forhandlinger?

Samrådsspørgsmål R

Vil ministeren - i forlængelse af ministerens udtalelser til Berlingske den 8. marts 2021 - redegøre for, hvilke konkrete initiativer, som regeringen påtænker at igangsætte for at få flere indvandrerkvinder i arbejde i en situation, hvor indvandrerkvinder udgør 20 pct. af alle på kontanthjælp i mere end 10 år, og hvor kun 6 ud af 10 indvandrerkvinder er i job eller uddannelse? Der henvises til artiklen »Hver fjerde kvinde på uafbrudt kontanthjælp i ti år er ikkevestlig indvandrer - nu er minister klar til at bruge omdiskuterede metoder« i Berlingske den 8. marts 2021.

Mange tak til Hans Andersen og Ulla Tørnæs og Morten Dahlin for at indkalde til det her samråd. Det er et rigtig vigtigt spørgsmål, der bliver rejst.

Først og fremmest vil jeg selvfølgelig gerne kvittere for den store interesse for regeringens arbejde med en 37-timers arbejdspligt. Den opmærksomme lytter vil bemærke, at vi i regeringen er begyndt at kalde det for en 37-timers arbejdspligt. Stærkt inspireret – efter min mening – af Venstres gode benævnelse – arbejdspligt. Så det har vi ladet os inspirere af, frem for det vi kaldte det før, nemlig 37-timers pligt til at bidrage.

For det vidner om, at vi deler ambitionen om, at vi skal have flere indvandrere i job. Og at det kræver, at der bliver gjort noget helt grundlæggende nyt denne gang.

Jeg vil også gerne kvittere Venstre for mange konstruktive indspark – ikke mindst med udlændingespillet *Flere indvandrere og flygtninge skal bidrage til fællesskabet*.

Meget tyder på, at vi langt hen af vejen er meget enige i, at vi netop skal stille klare krav om at bidrage, hvis man skal modtage en offentlig ydelse i Danmark.

Men det kræver, at vi får ændret tilgangen til beskæftigelsesindsatsen for flygtninge og indvandrere. Fra en forsørgelseslogik til en arbejdslogik.

Det gælder både for de nytilkomne men også for de flygtninge og indvandrere, der ikke er blevet godt nok integreret i det danske samfund, selvom de har været her i mange år.

Det leder mig over til samrådsspørgsmål Q, om hvornår regeringen indkalder til forhandlinger.

Jeg *kan* sagtens forstå jeres utålmodighed.

Det er efterhånden et stykke tid siden, at regeringen første gang varslede, at vi ville indføre et krav om, at man skal bidrage med 37 timer.

Det var før corona-pandemien, som desværre har gjort det nødvendigt på kort sigt at justere i regeringens prioriteringer. Men corona-pandemien har ikke ændret ved regeringens politiske ambitioner på området.

Regeringen har som bekendt også nedsat en Ydelseskommision, som skal komme med forslag til et nyt kontanthjælpssystem. Det er i sagens natur tæt forbundet med et kommende initiativ om 37 timers arbejdspligt. Vi afventer derfor Ydelseskommisionens anbefalinger – de er lige på trapperne.

Datoen for at vi kan præsentere vores idé rykker dermed tættere på. For vi er i fuld gang med at konkretisere forslaget.

Men, som I også ved, er det samtidig en kompleks problemstilling, der er omfattende og skal balancere en række hensyn.

Det handler ikke kun om en klassisk indsatsydelse-tankegang. Det taler også ind i en kulturel kløft og en ligestillingsdebat.

Desuden er det helt afgørende, at juraen er på plads. Der er tale om principielle ændringer på området, hvor vi ønsker at vende op og ned på tilgangen efter de gældende regler.

I regeringen har vi en klar ambition om at omstille indsatsen, så det bliver helt tydeligt for alle, at man i Danmark har en pligt til at yde en indsats, hvis man skal have penge fra det offentlige.

Vi skal i langt højere grad turde stille krav til indvandrere på offentlig forsørgelse. Det har vi desværre ikke været gode nok til igennem rigtig mange år.

Nye tal viser eksempelvis, at der er en markant lavere registeret jobsøgning blandt SHO-ydelsesmodtagere sammenlignet med de øvrige borgere i kontanthjælpssystemet. Det er meget bekymrende, og er ét eksempel på, at der i praksis ikke sættes tilstrækkelige krav til indvandrere på ydelse. Der er også analyser der har vist, at indvandrere – og særligt kvindelige ikke-vestlige indvandrere - får mindre aktivering end andre ydelsesmodtagere.

Det er hverken til gavn for den enkelte eller for samfundet. Derfor skal vi se på nogle mere grundlæggende ændringer, og her spiller det kommende

forslag om 37 timers arbejdspligt en afgørende rolle.

Logikken i en 37 timers arbejdspligt er, at man skal arbejde for sin ydelse – det skaber integration i det danske samfund og på arbejdsmarkedet. Også skal man honoreres i forhold til den indsats, man yder.

Det betyder også, at man ikke længere pr. automatik skal have sat penge sat ind på kontoen hver måned – uanset om man går ud af døren hver morgen, eller bliver hængende hjemme i sofaen.

Regeringen arbejder efter, at vi præsenterer et nærmere forslag til en 37 timers arbejdspligt inden sommerferien.

Det leder mig videre til det andet samrådsspørgsmål R om indvandrerkvinder, hvor vi kan se, at udfordringen er særlig stor.

Som det også fremgår af artiklen i Berlingske, der henvises til i spørgsmålet, er kvinder fra lande i og omkring Mellemøsten kraftigt overrepræsenteret, når man ser på gruppen, der har været på kontanthjælp i 10 år i træk.

Kvinder fra de såkaldte MENAP-lande og Tyrkiet udgør hver femte af alle, der har været på kontanthjælp meget længe, mens de kun udgør to procent af befolkningen generelt.

Det er en kæmpe udfordring. Ikke kun for beskæftigelsen men også for integrationen og ligestillingen. Og så er det i allerhøjeste grad et problem for den enkelte kvinde og for hendes børn, som vokser op med en mor, der er isoleret i hjemmet.

Disse børn og unge har ikke en rollemodel, som giver dem modet til at bryde med undertrykkelse og negativ social kontrol.

Som jeg ser det, handler den kraftige overrepræsentation ikke om, at disse kvinder mangler kompetencer. For det kan man gøre noget ved. Det handler om, at vi som samfund ikke har været gode nok til at stille krav til kvinderne – og deres mænd.

Kvinderne skal ud af hjemmet, tjene deres egne penge og vise deres børn, hvad det vil sige at have en hverdag i Danmark med arbejde, kolleger og fællesskab på arbejdspladsen.

Jeg er derfor heller ikke i tvivl om, at regeringens ambitioner med initiativ om 37 timers arbejdspligt, i høj grad kommer disse kvinder til gavn. Særligt

hvis vi får sammensat en indsats, der kan ruste kvinderne til arbejdsmarkedet.

En bærende del af 37 timers initiativet handler derfor om, *hvordan* vi kan sammensætte pligten til at bidrage i 37 timer af forskellige relevante indsatser.

Det kan eksempelvis være virksomhedsrettede indsatser, hvor man kommer ud på en arbejdsplads og bliver en del af et arbejdsfælleskab. Eller det kan være nytteindsats, hvor man oplever, at andre er afhængige af ens arbejdskraft.

Vi er også opmærksomme på, at manglende danskundskaber kan være en stor barriere for at komme i beskæftigelse. Og det skal tænkes ind i 37 timers initiativet. Ikke kun som klassisk sprogundervisning, for vi ved, at interaktionen på arbejdspladsen også er en god måde at lære dansk på.

I det hele taget bliver det at komme ud på en arbejdsplads – i stedet for at være derhjemme - helt centralt i 37 timers initiativet.

For det er på arbejdspladsen – i snakken med kollegerne – at man lærer om det danske samfund, det danske arbejdsmarked og ja – om danskerne.

Det er også på arbejdspladsen, man får et netværk, og man får opbygget relevante kompetencer, som kan hjælpe én videre.

Det er netop det, vi ønsker for kvinderne. At de kommer ud på en arbejdsplads, bliver en del af det danske fællesskab og bliver økonomisk uafhængige af deres mænd.

I Danmark startede kvindefrigørelsen netop, da kvinderne kom ud på arbejdsmarkedet og blev økonomisk uafhængige af deres mænd.

Vi skal hjælpe dem til at se, at Danmark er et land med lige muligheder for alle – også for kvinder.

Det skal også ses i lyset af, at der er kvinder, som presses af deres mænd eller familie til ikke at tage et arbejde.

Vi vil derfor også gå langt for at bekæmpe negativ social kontrol, som i nogle tilfælde kan forhindre kvinderne i at tage arbejde.

Senest har vi fået vedtaget et lovforslag om en styrket indsats mod negativ social kontrol.

Vi har desuden indgået en politisk aftale om udmøntningen af en finanslovsramme på 40 millioner kroner til styrket indsats mod negativ social

kontrol. De skal blandt andet bruges på at opkvalificere jobcentermedarbejdere, så de i højere grad kan være med til at afhjælpe det her problem.

En undersøgelse fra Københavns Kommune har netop vist, at syv ud af ti medarbejdere på jobcentrene har oplevet, at en ægtefælle eller en slægtning presser på for at komme med til samtaler eller på anden måde har forsøgt, at blande sig i kvindernes forløb på jobcentret.

Den type negativ social kontrol skal der gøres helt grundlæggende op med. Jeg er derfor heller ikke afvisende over for at se på, om der kan strammes op på reguleringen på området så ægtefæller ikke kan deltage som bisidder til samtaler.

Afslutning

Lad mig kort samle op til sidst.

Regeringen arbejder på et initiativ om 37 timers arbejdspligt, hvor vi vil stille klare krav om, at hvis man skal modtage en offentlig ydelse i Danmark, så skal man bidrage. Og man skal honoreres i forhold til den indsats, man yder.

Det er en præmis, som alle skal acceptere. En præmis, der ikke kan gradbøjes efter kultur, tradition eller religion.

Vi skylder alle – ikke mindst de mange indvandrerkvinder, der aldrig er kommet ud af hjemmet, at vi denne gang finder en løsning, der kommer til at gøre en forskel.

Regeringen er snart klar med en model. Og jeg håber naturligvis, at Venstre vil støtte forslaget og aktivt bidrage i forhandlingerne.

Tak for ordet.